

Buitenlandsche berichten.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 26 aug. Na afloop van het vredes-kongres is de algemeene aandacht alhier op nieuw gevestigd op de plannen der te Wiesbaden vereenigde legitimisten. Alles wat tot dus verre van daar is bekend geworden, strekt ten bewijze, dat deze bijeenkomst in een naauw verband staat tot het ontwerpen, om bij de eerste gunstige gelegenheid, eene demonstratie ten gunste van de herstelling der oudere *Bourbons* te doen. Het beramen der middelen tot bereiking van dit oogmerk, was, dit kunnen wij uit zeer goede bronnen verzekeren, het onderwerp der ijverige beraadslagingen die aldaar werden gehouden. Ten zelfden tijde hebben de hoofden der partij geene gelegenheid verzuimd, om de meening van invloed hebbende diplomaten alhier te peilen, noemens de denkwijze der Duitsehe regeringen ten aanzien van eene restauratie in Frankrijk. In dien zelfden geest, zijn bij de voornaamste Duitsehe dagbladen stappen gedaan, om dezelve voor de bevestiging der legitimistische plannen te winnen. Ofschoon hiervan voor 's hands geen gevolg te verwachten is, staat het echter vast dat deze partij nog in hare volle kracht bestaat, en geene moeite, noch opofferingen zal ontzien, om hare plannen door te zetten, waartoe trouwens zowel de verdeeldheden in Frankrijk, als de reactionaire politiek der Duitsehe regeringen, haar allezins de hand bieden. Uit vrees van de terugwerking, die eene nieuwe Fransche omwenteling op de gemoederen in Duitschland noodwendig zou voortbrengen, zal er wel van de zijde der regeringen niets gedaan worden, om dezelve te bevorderen, maar ook tevens niets, om die te verhinderen. Als *fait accompli* zal eene restauratie gewis van deze zijde toegejuicht en erkend worden, omdat daarvan minder gevaar zou te vreezen zijn, dan van een nieuw Fransch keizerrijk met eenen *Napoleon* aan deszelfs hoofd. Velen in Frankrijk schijnen de hoop nog niet opgegeven te hebben een nieuw Rijnverbond, onder de bescherming van eenen Franschen keizer, te eeniger tijd weder hersteld te zien, daarbij rekenende op de medewerking van onderscheidene kleinere Duitsehe vorsten, die zich thans door het gevaar bedreigd zien van door Pruisen en Oostenrijk gemiddiatiseerd te worden.

Het aantal legitimisten tot heden in Wiesbaden aangekomen, belooft ruim 700; onder deze bevindt zich mede de hertog *de Valmy*, zoon van den beroemden maarschalk *Kellermann*, die door *Napoleon* tot den hertoglijken rang werd verheven. Dit maakt hier niet weinig sensatie.

Frankfort, 27 aug. De prins van Pruisen is gisteren avond van Koblenz alhier aangekomen. Hij zal eenige dagen alhier vertoeven en zich vervolgens naar het groothertogdom Baden begeven. Heden voormiddag hield hij eene wapenschouwing over de Pruisische troepen van het garnizoen en den omtrek. — De jongste mededeelingen over het tolcongres te Kassel melden, dat men zich tot dusver slechts met voorloopige quaestien bezig gehouden heeft. Men twijfelt of er eenig besluit van belang zal genomen worden. Vele afgevaardigden, vooral van Zuid-Duitsehe Staten, zijn voor uitsluit, tot dat er meerdere zekerheid heerscht aangaande den staatkundigen toestand van Duitschland.

— Het voorstel van Pruisen, om voorloopig het beheer over den bonds-eigendom aan eene afzonderlijke commissie op te dragen, zoude, naar men van eene geloofwaardige zijde verneemt, niet ten uitvoer gelegd worden. Wel is waar, helde Oostenrijk er toe over, maar daarentegen hebben de gevolmagtigden van Beieren, Wurtemberg, Hanover en Saksen zich tegen het denkbeeld verklaard om weder een voorloopig bestuur tot stand te brengen, vermits door al die voorloopige maatregelen de zaken van Duitschland hoe meer in de war geraken.

— Gisteren werd de Keurhessische landsvergadering door eene rede van den minister van financiën *L. v. Hassenpflug* in de zitting niet tegenwoordig. Men houdt eene spoedige ontbinding der Kamer voor zeer waarschijnlijk.

Wenen, 27 aug. (per telegraaf.) De *W. Zeitung* bevat eene nota waarin het Oostenrijksche kabinet verklaart, dat door de aanneming van het verdrag slechts bedoeld wordt het vesting-regime van Mainz te doen uitleggen. De reis van Prins *von Schwarzenberg* naar Ischl staat met *Nesselrode's* aankomst te Lintz en met de Duitsehe zaak in verband.

Berlijn, 26 aug. De dépêche van lord *Palmerston* aan de Pruisische regering, betreffende Steeswijk-Holstein, moet in zeer ernstige bewoordingen vervat zijn, doch het antwoord van den heer *von Schleintz* in dit opzigt vooral niet minder wezen. Eerstgenoemde dépêche dringt er op aan, dat Pruisen onverwijld van alle ter zijner beschikking staande middelen zal gebruik maken, om het tegenwoordig staatkundig verband van Holstein te bewegen tot het herstel van het tractaat dat Pruisen voor Holstein en voor alle andere leden van het verbond heeft gesloten. In het Pruisische antwoord wordt

gezegd, dat men verbaasd heeft gestaan over deze opvatting, daar de eenvoudige vrede uitdrukkelijk aangenomen is; onder voorbehoud, dat men aan de gebeurtenissen den vrijen loop zou laten en dat het aan beide partijen zou overgelaten worden, om het geschil door de wapenen te beslechten.

Barmstadt, 26 aug. De bekende *Johann Stauff* heeft in het tuchthuis te Marienschloss, eene uitvoerige bekentenis afgelegd, waaruit blijkt dat hij de moordenaar is van de gravin *Görlitz*. Volgens zijne verklaring is hij toevallig in hare kamer gekomen en toen hij dezelve ledig en de secretaire open staande vond, had hij geen weerstand kunnen bieden aan de verzoeking tot stelen. Door de gravin daarin betrappt, had hij met haar geworsteld en haar voorts met beide duimen de keel toegedrukt; daarop had hij het huis verlaten en, na eerst eene aanzienlijke hoeveelheid wijn binnengeslagen te hebben, den graaf van het slot afgehaald. Toen deze daarop was gaan wandelen, had hij brandbare stoffen rondom het nog warme lijk opgehoopt en deze in brand gestoken, waarna hij den sentiel der gesloten kamer in het heimelijk gemak deed.

Deze bekentenis, die zeer uitvoerig is, verdient voor eerst nog geen bepaald vertrouwen, vooral, omdat *Stauff*, op grond van dezelve, gratie verzoekt.

ENGLAND.

Londen, 27 aug. De laatst ontvangen particuliere berichten uit New-York spreken zeer gunstig over de vooruitzichten van den handel. Bij het vertrek van de *Canada* heerschte veel levendigheid. De uitslag der operatiën van het jaar, zegt een der brieven, zal inderdaad verblijvend wezen. De hulpbronnen van Californie, die thans geheel geopend zijn, hebben belangrijk medegewerkt om den handel van alle oorden sterk in beweging te brengen; reeds zijn daar ladingen uit China, Australie, enz., aangekomen en worden de beste uitkomsten daarvan verwacht. Het geld is tamelijk overvloedig bij ons en de geregelde aanvoer van edele metalen door stoomschepen uit de Stille Zuidzee, regtvaardigt de verwachting dat de toevloed zal blijven aanhouden. De werken ter verbinding van de Stille Atlantische Oceaan gaan ijverig voort; zoodra dat groote middel van gemeenschap is voltooid zal de wereldhandel nog aanzienlijk toenemen.

— Volgens berichten uit Mexiko dd. 9 juli, heerschte daar veel beweging ter zake der verkiezing van den president; er hadden zich 18 kandidaten aangeboden. Don *Manuel Payno* zoude waarschijnlijk minister van financiën worden. In den staat *Durango* bedreven de Indianen vele ongeregelheden. De cholera was grootendeels uit Mexiko verdwenen na vreeselijk gewoed te hebben.

— Er zijn berichten uit Havana tot 3 aug. ontvangen. Alles was daar rustig. In de groote kerk te Havana was een Te Deum gezongen wegens den terugkeer van den Paus te Rome. De cholera heerschte nog alleen op het land.

— Van het W. I. eiland *St. Anna* verneemt men, dat daar op 22 juli een ernstig oproer had plaats gehad, waarbij eenige personen het leven verloren. De jongste stormen hadden meer dan 40 schepen op de verschillende eilanden doen te gronde gaan.

Te *Port-au Prince* was de broeder van den gouverneur dier plaats in het openbaar gefusilleerd, omdat hij zich tegen het gedrag van den president had uitgelaten.

BELGIE.

Brussel, 28 aug. Door het bericht van den dood van *Lodewijk Philips* is de aandacht in Frankrijk eenigzins afgeleid van de gebeurtenissen op de reis van den President. De laatste tijdingen die wij daarvan heden morgen door de ministerieele avondbladen ontvangen, mogen echter niet onopgemerkt blijven. Naar mate de President het einde zijner reis nadert, wordt hij door een gedeelte der bevolking van de steden op zulk eene bijkans vijandige wijze ontvangen, legt de meerderheid zo weinig sympathie voor hen aan den dag, dat de dagbladen van het Elysee zelven genoodzaakt zijn bijna onbewaard daarvoor uit te komen. Te *Nancy* en *Metz* was die geest bijna algemeen. Zoos als genoemde bladen zeggen, heeft de nationale garde in beide plaatsen alleen en sterk geroepen: *Leve de Republiek!* dat bij de wapenschouwing alleen door de linie-troepen met den kreet van *Leve Napoleon!* beantwoord werd, zonder dat de massa der bevolking de minste toelichting ten gunste van den President deed hooren.

Het is echter waar, dat men zich naar alle waarschijnlijkheid grootelijks zoude bedriegen, wanneer men die kreeten van *Leve de Republiek!* hield voor de uitdrukking van eene bijzonder levendige sympathie der nationale garden, die haar voor de republikeinsche instellingen uiten. Dit is, gelooven wij, de ware beteekenis niet. Even als in december 1848 de kreet van *Leve Napoleon!* geenszins de uitdrukking was van eenen wensch ten gunste der herstelling van het keizerrijk, maar eene formule vijandig aan de republiek, even zoo kan men thans veronderstellen dat de kreet van *Leve de Republiek!* minder een bewijs is van achtsaamheid aan dien regeringsvorm, dan van oppositie tegen het keizerrijk of eenzijdig tegen hetgeen men bonapartisme noemt. Wij moeten bakenen dat die uitdrukking niet gun-

stig is voor de republiek, en nog minder voor de illusien die zich sommige van de vorige aanhangers van het Elysee mogen gemaakt hebben. Maar wij gelooven dat zij de ware is. *Leve de Republiek!* beteekent: geen *coup d'état*, geen keizerrijk, geen levenslang presidentschap, zelfs geen gezag voor tien jaar, en niets meer. Men mag dit afleiden uit de verandering in toon der Bonapartistische bladen.

Tot nu toe had men die voor den president vijandige kreeten nog nimmer bij officiële receptiën vernomen, maar alleen op de straat. Te *Metz* hebben onderscheidene officieren der nationale garde hen bij hunne receptie doen hooren. Even als altijd heeft de president bij deze gelegenheid veel koelbloedigheid aan den dag gelegd en de officieren der burger-militie, die hem met dezen kreet in de salons van het stadhuis begroetten, met waardigheid geantwoord.

De Italiaansche dagbladen komen terug op het feit, dat Oostenrijk er bij de Pauselijke regering ernstig op zoude aandringen, dat zij ten minste half-liberale concessiën aan de Romeinen zoude doen. De beide kardinalen *Tosti* en *Marchi* zouden den raad van *Staten* ondersteund hebben; alles echter te vergeefs.

De vijf beloofde en sinds lang verwachte ministerieele wetten, waarvan Oostenrijk de uitvaardiging verlangt, zijn:

1o. Eene consulta van financiën; 2o. eene staats-consulta; 3o. organisatie der gemeenteraden; 4o. een ministerraad; 5o. een raad van State. Wij kunnen voor die berichten niet instaan, maar zoo zij gegrond zijn, dan zoude het niet een der minst vreesde verschijnselen van onzen tijd zijn, dat men Oostenrijk genoodzaakt zag eene vrijzinnige staatkunde aan een andere regering aan te bevelen.

De *Croce di Savoya* meldt dat twee Zwitsersche regementen te Napels geweigerd hebben den nieuwen eed af te leggen.

Binnenlandsche Berigten.

's *Gravenhage, 28 aug.* Bij koninklijk besluit van den 23sten augustus 1850, no. 28, is aan de navolgende ambtenaren eervol ontslag uit 's rijks dienst in de daarbij vermelde betrekking verleend; met vrijlating om zich aan te melden ter bekoming van zoodanig pensioen of wachtgeld, als waarop zij zullen blikken, volgens de bestaande verordeningen, aanspraak te hebben, te weten:

- L. J. H. Schellus van Camferbeke*, directeur van het postkantoor te Alkmaar;
 - W. P. Jonas*, directeur van het postkantoor te Brielle;
 - mr. P. F. Besier*, directeur van het postkantoor te Deventer;
 - C. J. de Bary*, directeur van het postkantoor te Geertruidenberg;
 - mr. N. Carbasius*, directeur van het postkantoor te Hoorn;
 - J. A. de Heer Czn.*, directeur van het postkantoor te Maassluis;
 - C. van Steenbergen*, directeur van het postkantoor te Oud-Beijerland;
 - D. Lutterveld, wed. P. Grop*, directrice van het postkantoor te Schoonhoven;
 - C. F. Volokman*, eerste commissie op het postkantoor te Utrecht;
 - Mr. A. L. Rutgers van Rosenberg*, tweede commissie op het postkantoor te Amsterdam, en
 - J. Kluit jr.*, commissie op het postkantoor te Brielle.
- Eindelijk is nog eervol ontslag uit 's rijks dienst verleend aan *J. A. Beequer*, commissie van postkantoor te Bergen op Zoom, thans met onbepaald verlof buiten bezwaar van de schatkist, met vrijlating om zich op nieuw ter plaatsing bij voorkomende gelegenheid aan te melden.
- Bij hetzelfde besluit zijn voorts benoemd tot directoren der navolgende postkantoren:
- te Alkmaar, de heer *W. Nagel*, thans directeur van het postkantoor te Zaandam;
 - te Brielle, de heer *A. G. W. van Regen-dorp*, thans eerste commissie op het postkantoor te Middelburg;
 - te Delfzijl, de heer *G. J. van Oort*, thans werkzaam op het postkantoor te Oldenzaal;
 - te Deventer, de heer *A. G. Besier*, thans 1ste commissie op hetzelfde kantoor;
 - te Geertruidenberg, de heer *J. F. van Strijbos*, candidaat-notaris en deurwaarder der directe belastingen te Delft;
 - te Hoorn, de heer *J. J. Schullens, Bary*, eerste commissie op het postkantoor te Haarlem;
 - te Maassluis, de heer *S. van West*, commissie op het postkantoor te Delft;
 - te Oud-Beijerland, de heer *S. Piersen*, werkzaam op het postkantoor te Hensden;
 - te Schoonhoven, de heer *W. C. van der Meer*, candidaat-notaris, vroeger klerk bij de district-commissariaten te Helmond;
 - te Zaandam, de heer *R. D. van der Brandt*, commissie op het postkantoor te Rotterdam.

Bij koninklijk besluit van den 27sten augustus 1850, no. 27, is de volgende regeling van het personeel der postkantoren en commissiën van 's rijks postkantoren in een nieuw kader voor die ambtena-

ren, benevens voor de surnumerairs bij dit vak van administratie vastgesteld, en tevens bepaald dat zowel de hoofd-commissies en de commissies als de surnumerairs voortaan niet meer voor een bepaald kantoor worden benoemd, maar eene algemeene aanstelling ontvangen voor de klasse waartoe zij behooren, om dienst te doen op de postkantoren die hun door den minister van Financiën worden aangewezen.

Bij Koninklijk besluit van den 23sten augustus 1850. no. 29, houdende rangschikking der reeds in dienst zijnde hoofd-commissies en commissies op 's rijks-postkantoren in het nieuwe kader, mitsgaders aanvulling van openstaande plaatsen, zijn benoemd:

1o. tot hoofd-commissies op een der postkantoren, de heeren C. Smit, C. Kool, thans hoofd-commissies, G. H. van der Linden, F. P. Martin en J. A. Bannier, thans eerste commissies;

2o. tot commissies van de 1ste klasse, de heeren: J. C. Diehl, M. Hess, W. H. Delruël, J. Fichet, J. W. Maassen, H. R. Wakkers, H. J. Becker, P. H. van Overzee, J. Schelle, N. Westeroen van Meesteren, P. J. Pradier, N. P. Janssen, J. G. Wilbrennick, L. L. M. van Roetsveld van Ankeren, J. E. Heijmeriks, A. Schuld, J. D. Remmers, J. P. Theben Tervile en G. Weits;

3o. tot commissies van de 2de klasse, de heeren: L. Belonje Az., J. Wakkers, W. B. de Bruijn, J. T. Wakkers, P. E. van der Linden, J. E. Mispelblom Beijer, J. C. Smitt, G. J. Bosschart, D. M. L. baron Sweerts de Landas, G. A. Queijzen, I. J. Bouhuijs, R. Wolters, J. Fichet jr., A. Berling, J. A. T. van der Marck, J. J. Smith, W. R. Muntendam, J. P. Hofstede, E. C. Okhuijsen, M. C. Wilbrennick, J. E. Tulleken, C. W. baron Sweerts de Landas Wijborgh en J. A. van Vliegen;

4o. tot commissies van de derde klasse de heeren: A. H. Bosschart, jhr. C. A. H. Mollerus, J. A. P. H. Eekhout, W. H. Sadée, B. A. Jansen, E. R. Ribbins, P. Petrote, D. C. J. baron van Roetsveld, A. R. van Ruijven, P. S. Crommelin, J. A. Hinsbeek, P. J. A. de Fremery, B. H. Esser, W. C. Pull, N. van Oosterzee, R. C. Rammer, J. Vitringa de Wal, E. van den Brandeler, B. Meijlink, J. J. H. Mispelblom Beijer, E. Hoffman, J. H. L. Hogendijk, H. F. T. Mathon, H. A. G. van Bleiswijk Tierens en H. N. G. Neujean. zijnde alle de hierboven bij 2o. 3o. en 4o. genoemde ambtenaren thans commissies in verschillende rang op een van 's rijks postkantoren;

voorts nog 5o. tot commissies van de derde klasse de heeren: J. van Bantingh, J. H. van Sausbesh, J. J. Pan, G. Deketh, P. J. Wakkers, en J. F. W. Faulhaber, alle surnumerairs bij het vak der posterijen.

† 's Hertogenbosch, 28 aug. Tot leden der Provinciale Staten hoort men vrij algemeen noemen: 1. Mr. N. F. Sassen, advocaat, 's Bosch. 2. Rouppe van der Poort, fabrikant, 's Bosch. 3. Jhr. mr. J. B. Ferheijen, secretaris » 4. J. G. baron van Hugenpoth, griffier bij de rechtbank te 's Bosch. 5. Jhr. mr. H. A. van Hijze Hannes, regier, 's Bosch. 6. Dr. de Poorter, te 's Bosch. 7. Dijkhoff, Burgemeester te Lithoijen.

Wij gelooven dat dezecandidaten den toets kunnen doorstaan en volkomen aan de verwachtingen zouden beantwoorden.

Arnhem, 26 aug. In de vergadering der vrijzinnige kiezers-vereeniging, gisteren avond alhier gehouden, zijn tot kandidaten voor het lidmaatschap der Provinciale Staten van Gelderland, met volstreekte meerderheid van stemmen gekozen, de heeren G. H. Andres, te Arnhem; J. Backer, te Oosterbeek; mr. D. W. G. J. H. baron Brantsen van de Zijp, te Arnhem; mr. J. H. G. Boissevain, te Arnhem; A. van Daalen, te Bennekom; mr. J. J. van Haeften, te Arnhem; P. Kok Ankersmit, te Apeldoorn en mr. J. W. Schiff, te Arnhem.

Uitslag der Verkiezingen.

Arnhem, 28 aug. Gisteren heeft alhier plaats gevonden de stemming en heden de opening der stembriefjes voor de verkiezing van leden voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal en is uit de daarvan opgemaakte processen-verhaal gebleken, dat in het kiesdistrict Arnhem hadden gestemd:

te Ermelo	102 kiezers	86
» Harderwijk	203	166
» Putten	82	75
» Nijkerk	203	170
» Barneveld	174	154
» Ede	247	109
» Groenlo	70	77
» Montferrieth	9	37
» Nunspeet	73	140
» Huisdijk	8	65
» Apeldoorn	249	154
» Brummen	140	108
» Arnhem	611	425
» Rheden	191	139
» Rhodenaal	16	111
» Wageningen	130	111
Totaal	2505	1809

trokken als in blanco 8 niet geldig, door onderteekening van het stembiljet 6

14 1795

dat door die 1795 kiezers waren uitgebragt op de heeren

M. J. de Man, 959 stemmen; W. H. Dullert, 950; G. Groen van Prinsterer, 751; A. baron Mackay, 622; E. W. van Dam Esselt, 68; G. J. C. Schmeijther, 61; mr. J. M. de Kempenaer, 24; mr. J. H. G. Boissevain, 9; J. P. P. baron van Zuylen, 5; P. S. R. van Hooft, 3; E. L. baron van Voorst tot Voorst, 3; mr. E. Scheideus, 2; van der Tuuk, te Haarlem 4; baron van Borth tot Medler, 4; P. Versteeg, 7; A. Brants, 2; J. A. C. J. baron van Nispen van Sevenaer, 4; J. R. van Maanen, 3; dr. R. W. baron van Hoëvell, 6; A. J. Burgers, koninklijke paarden-postmeester 1; P. A. Spaen, logementhouder, 1; B. Albers, mr. broodbakker, 1; en op een groot aantal andere personen mede verder verloren stemmen, zoo dat, daar de volstreekte meerderheid zich bepaalde tot 898 stemmen, de heeren M. J. de Man, te Nijmegen en W. H. Dullert, te Arnhem, tot leden voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal zijn verkozen.

Hoofd-kiesdistrict AMSTERDAM.

In het hoofd-kiesdistrict Amsterdam zijn heden, bij volstreekte meerderheid, verkozen tot leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, de heeren: Jur. mr. C. Backer, met 2254 stemmen. Mr. M. H. Godefroi, » 1926 » H. Stolte, » 1671 » Mr. J. Heemskerk Bijsterus, » 1335 » terwijl de heeren: F. A. van Hall 1145 stemmen en mr. J. Heemskerk Az., 577 stemmen op zich hebben vereenigd, zijnde niet de volstreekte meerderheid; en alzoo zal tusschen deze heeren eene herstemming moeten plaats hebben.

Hoofd-kiesdistrict 's GRAVENHAGE.

De uitslag der verkiezingen voor leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, was alhier als volgt: Er waren 1346 stemmen uitgebragt; 12 stemmen van onwaarde zijnde, daarvan afgetrokken, blijft 1334, waarvan de volstreekte meerderheid was 667 stemmen. Jhr. mr. W. Boreel van Hoge-landen ontving 775 en mr. J. C. Baud, 698 stemmen, zoodat beide heeren tot leden zijn verkozen.

Hoofd-kiesdistrict DELFT.

Gekozen: de heer Poortman met 1161 stemmen. De heer mr. W. Wintgens heeft 817, mr. S. H. Anemaet 728 en mr. H. A. A. van Berkel 517 stemmen bekomen, zoodat er moet worden overgestemd tusschen de heeren Wintgens en Anemaet. Volstreekte meerderheid was omstreeks 950.

Hoofd-kiesdistrict LEIDEN.

Heden heeft de opening der stembriefjes plaats gehad voor de verkiezing van twee leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal voor het hoofd-kiesdistrict Leiden. De uitslag daarvan is geweest als volgt. Er zijn 1996 briefjes geopend, waarvan 21, als van onwaarde, zijn afgetrokken, zoodat er overbleven 1975. Volstreekte meerderheid 988. De vier heeren, die de meeste stemmen hebben erlangd, zijn de volgende: jhr. mr. D. T. Gevers van Endegeest 1102, mr. P. H. Taets van Amerongen tot Natwisch 904, J. A. de Fremery 830 en mr. J. H. van der Sande 824. De heer Gevers van Endegeest, laatstelijk lid der Eerste Kamer, is alzoo tot lid der Tweede Kamer benoemd; terwijl tot de verkiezing van een tweede lid zal worden overgestemd tusschen de heeren Taets van Amerongen en de Fremery.

Hoofd-kiesdistrict ROTTERDAM.

Heden heeft de opening der stembriefjes voor de benoeming van twee leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, voor het hoofd-kiesdistrict Rotterdam plaats gehad. Bij de opening der bussen bleek het, dat er 1138 stemmen waren uitgebragt, van onwaarde verklaard 12 briefjes. De stemmen waren aldus verdeeld: J. C. Baud 744; M. A. F. H. Hoffman 625; mr. W. F. Gevers Deynoot 543; J. H. C. van der Kun 367; P. H. Tromp 32; P. van Swieten 21; mr. G. Groen van Prinsterer 15; A. E. baron Mackay 14, terwijl enkele stemmen verdeeld waren, zoodat de heeren J. C. Baud, oud-minister van Koloniën, en M. A. F. H. Hoffman, bij volstreekte meerderheid tot leden van de Tweede Kamer voor het district Rotterdam benoemd zijn.

Hoofd-kiesdistrict GOUDA.

Uitgebragte stemmen 1941. Verkozen tot lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal de heer Mr. G. M. van der Linden, met 1087 stemmen. Voor de tweede vacature zal overgestemd worden tusschen de heeren K. A. Poortman, die 848 en E. C. U. van Doorn, die 773 stemmen erlangde. Voorts verkregen de heeren Mackay 634, Buchner 185, Metman 130, Groen van Prinsterer 77 stemmen, en voorts enkele stemmen op een aantal anderen.

Hoofd-kiesdistrict GORINCHEM.

Uitgebragte stemmen 992. Geen der kandidaten heeft de meerderheid erlangd, hebbende de heeren Schiffer 256, Groen van Prinsterer 239, Anemaet 163, van der Poel 135, Metman 74, Beyraam van Laarveld 70, en nog een aantal anderen, stemmen

op zich vereenigd. Tusschen de twee eerstgenoemden zal eene herstemming plaats hebben.

Hoofd-kiesdistrict HAARLEM.

Uitgebragte stemmen 760. Tot lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal is verkozen de heer mr. W. H. van Voorst met 543 stemmen. De heer C. van der Tuuk had 59 en de heer mr. A. A. Deloourt van Krimpen 46 stemmen op zich vereenigd.

Hoofd-kiesdistrict UTRECHT.

Uitgebragte stemmen 1971, waarvan 69 van onwaarde. Tot leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal zijn gekozen, de heeren: mr. J. H. baron van Goltstein met 1744 en E. C. U. van Doorn met 1185 stemmen. Op den heer mr. R. G. A. Pabst waren 558 en op den baron Rheeve van Oudshoorn 77 stemmen uitgebragt.

Hoofd-kiesdistrict TIEL.

De heer E. W. van Dam van Isselt, is alhier met 538 stemmen tot lid der Tweede Kamer gekozen. Op den heer W. R. baron van Hoëvell waren 470 stemmen uitgebragt.

Hoofd-kiesdistrict NIJMEGEN.

Getal kiezers 2372. Uitgebragte stemmen 1833. Tot leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal zijn verkozen de heeren: jhr. J. A. C. A. van Nispen van Sevenaer met 1318 en jhr. G. E. G. C. K. Bommer van Foldersveldt met 1252 stemmen. De heeren mr. J. W. Losekuat Vermeer vereenigde op zich 398 en mr. W. baron van Lijnden, te Nijmegen, 361 stemmen. De overige stemmen waren verdeeld op de heeren: jhr. mr. C. E. J. F. van Nispen van Pannerden, mr. M. J. de Man, jhr. mr. L. C. J. C. F. van Nispen, R. M. Dullert, enz.

Hoofd-kiesdistrict ZWOLLE.

Uitgebragte stemmen 1923. Tot lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal is verkozen de heer mr. B. W. A. E. baron Sloet tot Oldhuis met 1115 stemmen. Voor de Tweede vacature zal eene herstemming plaats hebben tusschen de heeren mr. A. J. Dymaer van Twist, die 750 en van Diggelen, die 478 stemmen verkreeg. Voorts bekwamen nog de heeren Groen van Prinsterer 410, Mackay 257, de Pinto 252 en Storm van 's Gravesande 230 stemmen.

Hoofd-kiesdistrict DEVENTER.

Uitgebragte stemmen 880. Tot lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal is verkozen de heer jhr. C. M. Storm van 's Gravesande, met 679 stemmen. De heer mr. A. J. Dymaer van Twist had 183 stemmen.

Hoofd-kiesdistrict ALMELO.

Uitgebragte stemmen 1383. Verkozen tot lid der Tweede Kamer de heer mr. M. J. de Man, met 1256 stemmen. Voor de tweede vacature zal eene herstemming plaats hebben tusschen de heeren baron van Hoëvell, die 644 en mr. B. G. ten Pol, die 633 stemmen verkreeg.

Hoofd-kiesdistrict LEEUWARDEN.

Uitgebragte stemmen 1540, waarvan 6 van onwaarde, zijn verklaard. Verkozen mr. Birks met 925 stemmen. Dr. W. R. baron van Hoëvell verkreeg 707 en mr. Jongstra 542 stemmen, tusschen welke beide heeren eene herstemming zal moeten plaats hebben.

Hoofd-kiesdistrict 's HERTOGENBOSCH.

Uitgebragte stemmen 1921. Tot lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal is verkozen de heer mr. J. L. A. Luyben, met 1405 stemmen. Voor de tweede vacature zal eene herstemming plaats hebben, tusschen de heeren van Batenburg van Kessel, die 605 en dr. J. H. A. de Poorter, die 332 stemmen had verkregen. Voorts hadden nog bekomen, de heeren: van de Mortel, 319 Thorbecke 257, van Heerde 135, Rouppe van der Poort 126, Heers 118, van Heule 109 en Pape 55 stemmen.

Hoofd-kiesdistrict BANDAAR.

Uitgebragte stemmen 2242. Tot leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal zijn verkozen de heeren mr. L. D. Storm met 2085 en mr. M. A. Meussen met 1301 stemmen.

Hoofd-kiesdistrict TILBURG.

Uitgebragte stemmen 1836. Tot leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal zijn gekozen de heeren mr. J. A. Mutsaers met 1592 en mr. F. J. Neppers met 1442 stemmen.

Ingezonden stukken.

Aan de Reductie!

In de Arnhemse Courant van den 8sten augustus dezes jaars komen enige beschouwingen voor over de verkiezingen voor de Provinciale Staten. De wensch wordt daarbij uitgedrukt, dat men naar nieuwe mannen aaitze, naar mannen met frisch bloed en jongden geest, dat men niet uit zwakheid of uit goddeloosheid vele oude leden weder inkieze. Die beschouwingen vorderen nog eenige nadere ontwikkeling. Wat de oude leden betreft, vele, ja verreweg de meesten, zijn voor de nieuwe vergadering onbruikbaar, maar een ander onder, wier vrijzinnige denkwijze genoeg bekend is, om te verdienen in de nieuwe vergadering eene plaats te vinden en die overmalen, te vergeefs beproefden, om aan den algemeenen stroom eene andere richting te geven. Men heeft, het is waar, geene gelegenheid gehad die oude leden, als zoodanig, te leeren ken-

men, maar men kent hen voor het minst, even zoo als men elk ander kent, die nog geen lid was, namelijk uit hun verder maatschappelijk leven. Wij zijn het intusschen met den schryver van genoemd opstel eens, dat de te doene keuze geene daad van godienstigheid zijn moet, het moet geen compliment zijn, hetwelk men maakt aan iemand, wien men in het dagelijksch leven achtting toedraagt. Tot het lidmaatschap der vertegenwoordiging, ook in de provincie, behoort meer dan braafheid en eerlijkheid. Met kennis van het provinciaal belang en de huishouding der provincie, behoort zich een vrijzinnige geest en niet minder onafhankelijkheid te vereenigen. Het allerminst moeten zij worden gekozen, die het lidmaatschap der Provinciale Staten als eene brug beschouwen om »carrière te maken." Men moet van den gekozene kunnen verwachten, dat hij den wil en daarbij het vermogen naar geest en lichaam bezit, om de mildere beginselen onzer tegenwoordige grondwet te helpen ontwikkelen en toepassen. De zaak van die zijde beschouwd, zijn er vooral drie klassen, die het wenschelijk is tot het lidmaatschap der Provinciale Staten in den regel niet benoemd te zien; het zijn lo. de ouden van dagen; 2o. de burgemeesters, vooral ten platten lande, maar boven allen 3o. de leden der dijkstoelen.

Van de eerste klasse leverde onze vorige Statenvergadering een groot aantal op, die, hoe eervwaardig ook, in eene vergadering der Staten van de provincie niet meer te huis hoorden en desmettemin steeds werden herkozen. Mannen van meer dan 60 jarigen leeftijd (de vorige Statenvergadering bevatte nagenoeg een derde derzulken) zijn in den regel niet geschikt meer voor werkzaamheden, die zij buiten de plaats, waar zij gevestigd zijn, verrigten moeten en die, gedurende eenigen tijd, dagelijksche meer assidue inspanning vereischen.

Op dien leeftijd ontbreekt veelal de vluheid en gevatheid, om zijne denkbeelden, soms onvoorbereid, aaneengeschakeld en geregeld te ontwikkelen en daartegen rijzende bedenkingen op te lossen. De zintuigen, vooral die des gehoors, zijn vaak minder scherp. De vorige Statenvergadering dezer Provincie moet daardoor soms aanleiding tot menig *qui pro quo* gegeven hebben. Wij herhalen hier echter met nadruk: in den regel bestaat op dien leeftijd minder geschiktheid, want waar de genoemde leeftijd zich nog door bijzondere kracht naar ziel en lichaam kentekent, zou eene uitsluiting alleen om dien leeftijd, verkeerd zijn. Hetzelfde geldt in andere opzichten van de tweede genoemde klasse, de burgemeesters. Hunne benoeming tot leden der Staten is vooral daarom niet wenschelijk, omdat zij bij vele gelegenheden de vereischte onafhankelijkheid missen, vooral tegenover den voorzittenden commissaris des Konings, wiens goedkeuring den meesten hunner geene onverschillige zaak zijn kan. Er komt bij, dat het ontwerp van nieuwe gemeente-wet wel waarschijnlijk weder aan de beraadslagingen der Staten zal worden onderworpen. Hetgeen van de vorige beraadslagingen der Staten over die aangelegenheid is openbaar geworden, heeft doen zien, dat de burgemeesters de personen niet zijn, om wettelijke bepalingen voor te staan, die strekken moeten om het burgemeesterlijk gezag binnen behoorlijke perken te houden. Maar ook hier zij alleen een algemeene regel gesteld, waarop uitzondering geldt voor hen, die in hunne burgemeesterlijke betrekking niet hun eenig of voornaamste middel van bestaan vinden en zoeken moeten, die in de waarneming der burgemeesterlijke betrekking veelmeer eene dienst bewijzen, dan eene gunst ontvangen, en van welke men verwachten kan, dat zij zich door en aan die betrekking niet zullen laten aan banden leggen.

Meer onbepaald echter behoort de uitsluiting te zijn der 3o. categorie, de leden der dijkstoelen, vooral der zoodanigen, die vroeger leden der Provinciale Staten waren. Vooral bij de eerste zamenstelling dier vergadering is hunne verkiezing niet wenschelijk. Bij het behandelen toch van polderzaken heeft het gevoelen van die leden, om de kennis, die zij geacht kunnen worden daarvan te bezitten, groot gewicht bij hunne mede-leden, zoodat het vaak van hen afhangt, hoe ver de zaak zal worden voortgevoerd. Het is niet zelden het geval, dat zij niet zoo zeer in het welbegrepen belang der ingelanden, als wel *pro aris et focis*. Een enkele blik op die bepalingen van het polder-reglement, waarbij de wijze van verkiezing der leden van polderbesturen wordt geregeld, bewijze onze stelling.

Volgens art. 10 worden de leden van den dijkstoel niet gekozen door de ingelanden, maar door den Koning en dat nog wel voor levenslang. Volgens art. 19 en volgende, worden de hoofd-ingelanden niet rechtstreeks, maar door kiezers, door

geërfden benoemd, gekozen; eene bepaling te meer in het oog vallend, omdat alleen zij stem hebbende geërfden zijn, die 2 banders land bezitten (art. 14.) Meer nog; die kiezers worden niet bij geheime, maar bij mondelinge stemming gekozen (1). En, als of dit nog niet genoeg ware, die keuze van kiezers geschiedt op eene allervreemdste wijze; voor iedere opengevallene plaats namelijk, wordt in iederen polder *afzonderlijk* gestemd, d. i. de op eenen persoon uitgebragte stemmen worden niet totaal, maar voor iedere vacature afzonderlijk, berekend. Zoo zal, als er drie vacaturen zijn, hij, die voor de eerste 40, voor de tweede 30 en voor de derde 25 stemmen heeft, dus te zamen 95, achter staan bij hem, die voor eene enkele vacature 41 stemmen heeft, al was hij ook verder niet in aanmerking gekomen. Fraaije gelegenheid voorzeker, om, waar men dat wil, herkiezing te bevorderen.

Bij dit alles komt nu nog, dat niet slechts hoofdingelanden, maar zelfs de leden van den Dijkstoel zelve kiezers zijn mogen, dat deze dus tot de keuze medewerken van een kollegie, bestemd om hunne handelingen na te gaan en te controleren.

Is er na dit alles wel meer bewijs noodig, dat het de toeleg is geweest van de ontwerpers van het polder-reglement, het gemak en het voordeel van de leden der Dijkstoelen te bevorderen en hun het behoud hunner betrekking te verzekeren?

Die bepalingen zijn in lijnregten strijd met onze tegenwoordige instellingen, die vrijheid van keuzen willen en invloed der bestuurden op de keuze der bestuurders. De herziening en verbetering dier bepalingen moet onder de eerste werkzaamheden behoreen der nieuwe Provinciale Staten. Maar zullen nu de leden van Dijkstoelen wel die verbetering bevorderen? Is het van hen, die de bepalingen ontwierpen, te verwachten, dat zij tot de verandering er van ernstig zullen medewerken?

En daarom zeggen wij ook hier, alleen hij moet worden gekozen, die zijne betrekking van lid van eenen dijkstoel niet boven alles stelt, die onafhankelijk is en van wien men zeker is, dat hij algemeen boven bijzonder belang stellen zal; in dat voorzeker zeldzame geval is er niets dat deze verkiezing van leden van dijkstoelen in den weg staat; maar wij herhalen het, in den regel moeten zij niet worden gekozen. Het getal van gewone en buitengewone heemraden en secretarissen der dijkstoelen onder de tegenwoordige leden der Provinciale Staten is niet gering; zij zijn de heeren:

- J. H. L. J. baron Sweerts de Landas, lid van den dijkstoel in het rijk van Nijmegen,
- G. A. J. baron van Raadwijck, buitengewoon heemraad in Boemelerwaard,
- F. J. A. baron van Pallandt van Oud-Beijerland, heemraad in het Arnhemmer en Velperbroek,
- W. baron van Heeckeren tot Kell, dijkgraaf in het polder-district Baarbroeksche dijken en Angerlorsche zomerdijken,
- Mr. W. baron van Lijnden, secretaris van Overbetuwe,
- Mr. J. Thoof, dijkgraaf in Boemelerwaard,
- Mr. S. Roes, lid van den dijkstoel in Overbetuwe,
- W. M. Koff, buitengewoon heemraad in Tielerwaard,
- G. W. van der Feltz, dijkgraaf in Veluwe,
- Mr. A. Schouten, dijkgraaf in Maas en Waal,
- C. B. Dutry van Haften, lid van den dijkstoel in Boemelerwaard,
- J. Meijer, secretaris in Maas en Waal,
- M. J. Versteegh, lid van den dijkstoel in Nederbetuwe.

En zulk getal wordt nog bedonkelijker in eene vergadering, van welke vele leden met polder-inrigtingen geheel onbekend zijn.

Het is verder niet zonder belang zich hierbij te herinneren, de vergadering der Provinciale Staten van den 9den juli 1844, in welke met 43 tegen 21 stemmen het polder-reglement is aangenomen. Volgens het verslag, hetwelk van die vergadering gegeven werd, in de *Arnhemsche Courant* van den 13den dier maand, waren in die vergadering afwezig de volgende leden: B. F. W. baron van Westerholt van Haekforth, R. E. baron van Doeth tot Medler, D. L. baron van Brakell tot den Brakell en Vredestein, A. W. C. baron van Nagell van Ampsen, F. C. T. d'Isendoorn à Blois tot Cannenburg, H. J. C. J. baron van Heeckeren van Enghuizen, G. L. C. H. grave van Ranzow van Meinerswijk, A. F. baron Sloet van Zwanenburg, R. O. H. van Manen, Mr. H. J. Thoof, Mr. E. G. Ardesch, W. Coops, F. H. A. B. van Erckelens, H. J. op ten Noort, M. P. A. Roes van Hoijtema, S. W. van de Graaff, Mr. N. S. van Meurs, G. A. van Barneveld van Moteren en Geldermalsen (Deze schijnt later verschenen en komt onder de tegenstemmenden voor.) A. F. Roelink, F. T. Engelenburg, Mr. G. W. van der Feltz, J. A. J. baron Sloet, Mr. H. F. van Meurs, M. J. Versteegh, J. B. Roelink en F. J. de Nerée. Vóór dat reglement hebben gestemd de

(1) De nieuwe kieswet acht geheime stemming zoo noodzakelijk, dat art. 61 de stembriefjes, die geteekend zijn, van onwaarde verklaart. (Deze ongelukkige bepaling hebben wij aan den humoristischen Frieschen paedagog, den heer *Volterrus*, te danken, voor wiens reapparitie, de hemel ons genadiglijk bewaren moge.)

heeren: G. A. J. baron van Raadwijck, G. H. L. J. baron Sweerts de Landas, F. S. A. baron van Pallandt van Oud-Beijerland, J. A. van Kreitschmar van Veen, J. H. baron van Zuylen van Nievelt van de Schaffelaer, A. baron van Heeckeren tot de Wierse, H. W. baron van Aylva van Pallandt van Waardenburg en Neerijnen, R. A. J. baron van Ittersum, A. W. C. W. baron van Pallandt tot Barham, W. baron van Heeckeren tot Kell, C. H. baron van Rhemmen, W. baron van Lijnden, R. W. baron van Lijnden, J. F. H. J. E. Mackaj, H. J. baron Schimmelpenninck van der Oye, J. G. Ten Boven, Mr. W. C. Ketjen, Mr. F. P. Bijleveld, B. Heijmeriks, Mr. G. van Eck, Mr. J. Thoof, Mr. C. C. van Lidth de Joude, L. A. J. W. baron Sloet, D. W. G. J. H. baron Brantsen van de Zijp, H. F. Lulofs, L. G. Berends, Mr. J. J. van Hasselt, J. A. Hummelinck, Mr. A. C. Visscher Bouricius, W. Engelen van Pijlsweerd, A. van Barneveld, Mr. J. F. B. van Hasselt, L. C. J. van Nispen, S. Roes (in de Courant staat abusief *P. Proes*) C. A. E. van Panhuys, J. baron van Pallandt van Walfort, Mr. F. S. op ten Noort, G. W. baron van Zuylen van Nievelt, A. Brants, J. Kerkhoven, L. L. Umbgrove, H. van Dieden en J. Meijer. Tegen hebben gestemd de heeren C. S. W. J. baron van Nagell tot Wisch, J. C. H. P. baron Sweerts de Landas, W. J. E. baron van Balveren, A. E. D. F. baron van Voorst tot Voort en de Ploen, J. A. P. baron van Brakell van Wadenhoijen, O. baron van Wassenaar Katwijk, W. J. E. baron van Lijnden, Mr. A. F. C. van Trojen, C. C. Haverkamp, F. W. de Virieu, J. D. C. C. W. de Mol, Mr. J. M. de Kempenaer, B. J. C. Hoogendijk van Donselaar, Mr. E. F. J. van der Gheijn, G. A. van Barneveld van Meteren en Geldermalsen, C. J. E. T. van Nispen van Panerden, C. B. Dutry van Haften, Mr. A. Schouten, Mr. N. J. Francken, J. A. C. A. van Nispen van Sevenaar en Mr. H. J. Dijkmeester.

Nijmegen, den 26sten augustus 1850.

Aan de Redactie.

Hoezoer ik de kiesvergaderingen niet heb bijgevoond, acht ik ze evenwel wenschelijk omdat door zoodanige vereenigingen, en geleid door goede bestuurders, goede keuzen voor leden van de verschillende staatsbetrekkingen kunnen plaats hebben. Ik zal dus gaarne mijne stem voegen, bij die voor de twee voorgestelde kandidaten voor de Tweede Kamer. — Maar ten aanzien van de tweede verrijking van het bestuur — konde ik mijne bevreemding niet onderdrukken, toen ik voor een paar dagen gelede, in de *Arnhemsche Courant*, den uitslag vernam, van het tweede bedrijf, waarin zoo het mij voorkomt, de rol van eigenlicfde gespeeld is geworden, door eenderlinge benoeming tot kandidaten voor de Provinciale Staten. Immers toch de voorgestelde kandidaten zijn op weinige uitzonderingen na, le op die zich onderling zelve op den voorgrond hebben geplaatst. Ik wil nu niet beweren dat zij lieden tot deze betrekking geroepen, de geschiktheid niet bezitten, maar de voorstelling is vreemd. Het schijnt aldus dat er volgens de meening dier heeren buiten hun bestuur geene andere of betere keuzen te doen waren, en zoo dit werkelijk waar mogt zijn, dan moeten wij rondweg verklaren dat de Arnhemsche kiezers, ofschoon punitief slechts voor één achtste gedeelte opkomen, en sedert nog niet sterk toegesamen, zeer gelukkig zijn geslaagd, met de benoeming uit hun midden, van zoovele bekwaame mannen, die buiten hun zelve bijna niemand wisten aan te duiden om als kandidaten van de Provinciale Staten te worden voorgesteld. Gaat nu dat systeem op, dan zal wel het restant der nog overige leden van het bestuur de bekwaamheid bezitten, om als leden van den Raad te kunnen worden voorgesteld, enz. enz. enz.

Kiezers, zoo u echter dat werk niet mogt bevalen, en gij soms andere keuzen op het oog hebt, dan behoelt gij u aan dat opgenoemde spel niet te storen, en het ware zelfs wenschelijk dat er overwijd een tweede bestuur zich constituëerde, om op hunne beurt het kiezerswerk verder, hoe wij het ook op een loyale wijze, tot rijpheid te brengen. *Regt door zee.*

Arnhem. 26 augustus 1850.

Aan de Redactie!

In uw nummer van gisteren doen onbekenden het voorkomen als of vele kiesbevoegden hunne stemmen zullen uitbrengen op de kandidaten daarbij vermeld. Eene lijst afkomstig van even onbekende voorstellers gisteren te Zutphen verspreid, wist weder andere kandidaten aan; zoo voortgaande zal het alken dag, op bedekte wijs, nieuwe namen aanbieden en het gevolg daarvan zou kunnen zijn een verrijking der stemmen, waardoor waardige mannen voorbij gegaan en de meest uitteon loopende geslachten gerepresenteerd worden. — Het is gevaarlijk eene onbekende hand te laten opgaan en te gevaarlijker als zijne voordragt in de kiesvergadering deel aanrijst. — Kiezers! Verhoeden van alle strikken, dient vooral te worden waargenomen, dat de kandidaten niet worden voorgedragen, die op den verloren naam te herwinnen en anteceden ten te verbergen, vreedmige man-

men met ons gevoeld, en aan aller vrijzinnigheid en dankbaarheid zal geloofd worden?
 Door een spoedige plaatsing, dezer regelen zal verhoord zijn.
 Zutphen, 28 Aug. 1850. *Regt door zee.*
 Tot narigt van den schrijver diene, dat de inzenders der beide stukken uit Zutphen, voorkomende in ons no. van 27 dezer, niet onbekend maar wel degelijk bij de Redactie bekend zijn. Het schijnt echter te blijken, almede uit dit stuk, dat men te Zutphen verre is van eenstemmigheid.)

Aan de Redactie.

Zeer vele kiezers van het district Elst, zich niet kunthende vereenigen met de kandidatuur voor het lidmaatschap der Provinciale Staten, zooals die in de vergadering, gehouden te Tiel op den 26 augustus is geproclameerd, zoo als zij ook hoogstens afkeuren de intriges in het werk gesteld om zoodanige kandidatuur daar te stellen, hebben besloten hunnestemmen uit te brengen op:

de heeren mr. G. N. FRANKEN, te Elst; mr. A. SCHOUWEN, te Wamel; mr. H. DIJKMEESTER, te Tiel; mr. J. van Dodewaard; jhr. P. A. BEUCHLIN, te Tiel; mr. van der Monde, te Bemmelen; mr. S. RINK, te Tiel; CALJHANS, te Valburg; bar. B. F. VAN VERSCHUER, te Arnhem; mr. W. F. C. VAN LICHT DE JUYDE, te Tiel; hunne medekiezers uitnoodigende zich, daarmede te vereenigen, althans hieruit hunne keuzen te doen.
 Tiel, 29 aug. 1850.

Aan de Redactie.

De herrinnering aan zekeren baron in de *Arnhemse Courant* van woensdag 28 dezer, is zeer wel begrepen, en de daarbij bedoelde persoon is daarvoor aan den ongetwijfeld zeer verdienstelijken schrijver hoogst dankbaar.

De bedoelingen van dezen onbekenden vriend zijn zeker, zuiver, edel en goed; doch hoezeer hij zich in vele opzichten daadzaken (niet anders dan ter goeder trouw!) vergist, — zoo is het eene onbetwispbare waarheid, — zoo als hem dit even onbewinpend als vriendschappelijk wordt herinnerd, dat hij noch verdiensten, noch bewezen bekwaamheden kan aanvoeren, die hem aanspraak zouden kunnen geven om met bekend verdienstelijke mannen te wedijveren. — Maar die onbekende teregtwijzende vriend vergeet toch niet, dat hij nimmer in de gelegenheid verkeerde, zoo min van het eene als van het andere bewijzen te leveren en vertrouwen van hem, dat hij brandt van verlangen om die te verkrijgen en hoopt te toonen, dat hij niets vuriger wenscht, dan werkzaam te zijn in het ware belang en ten nutte der Provincie, waarin hij geboren en geboren is, om later, bij meer verkregene ondervinding en kennis, die ook aan zijn dierbaar vaderland te kunnen toewijden, wanneer hem daartoe de gelegenheid mogt worden geopend door kiezers die wellicht iets meer van hem verwachten, dan de onpartijdige, teregtwijzende dit schijnt te doen.

Mijnheer de redacteur!

Naar aanleiding van een bericht in UEds. veelgelezen dagblad omtrent het weder ontstaan der ziekte onder de varkens, inzonderheid in den omtrek van Arnhem, heb ik gemeend, namens eenigen, UEd. te moeten uitnoodigen, om bij wijze van overname, onder den titel van Varkensziekte, de aandacht der lezers uwer courant te vestigen op een artikel voorkomende in de *Landhuishoudelijke Courant* van zaterdag den 8sten juni 1850, no. 23 (waarvan copij hiernaast) alwaar dr. WTEWAALL dit zeer gunstig werkend middel aanbeveest.

Ik ben met mijne verzoekers van oordeel, dat de plaatsing in UEds. dagblad, eene zeer doelmatige uitwerking kan hebben.

Uw dienaar,
 N. N.

Landhuishoudelijke Courant, zaterdag 8 juni 1850, te Arnhem bij J. G. MEIJER.

Varkensziekte.

Naar wij vernemen zijn er bij de varkens, op enkele plaatsen in de provincie Gelderland, eenige verschijnselen waargenomen, welke veel overeenkomst hebben met de ongenoemde varkensziekte, die in het voorgaande jaar, zowel in Gelderland als in Overijssel en elders, met een verbaazend aantal dezer dieren deed wegsterfen.

Door een zeer geacht correspondent wordt onze aandacht op deze aangelegenheid gevestigd en ons verzonden op een middel van den heer [naam] dat in het voorgaande jaar bij [naam] heeft opgevoerd. Wij hebben het middel nauw onderzocht en ons oordeel over de werkingen ontvangen van even langzame lanthouwen, die het middel met het beste gevolg hebben, en wel zoodanig, dat sedert het gebruik van het middel, van de gezamenlijk hun toebehoorende

23 varkens geen is gestorven, niettegenstaande de naaste bureu vele varkens aan de ziekte verloren.

Wij achten het dus van belang, om onze landgenooten op dit middel oplettend te maken, en bij voorkomende gelegenheid ter verdere beproefing aan te bevelen. (get.) WTEWAALL.

Advertentiën.

+++ BURGEMEESTER EN ASSESSOREN DER GEMEENTE APELDOORN, zijn voornemens op Maandag den 2den September aanstaande, 'smiddags te 12 ure, op het Raadhuis aldaar aan te besteden:

Het BOUWEN eener ONDERWIJZERS-WONING in de Buurtschap U-teld, bezijden de School aldaar,

en waarvan bestek en teekening ter visie liggen, op het Raadhuis te Apeldoorn, alwaar tevens de vereischte inlichtingen te bekomen zijn.
 Apeldoorn, 22 Augustus 1850.

Burgemeester en Assessor voornoemd,
 BAS BACKER,
 Ter ordonnantie,
 A. R. VAN AKEN.

+++ Men is voornemens op Dingsdag den 10den September 1850, des middags te één uur, in de Kerkenkamer der Groote of St. Eusebius Kerk te Arnhem, ten overstaan van den aldaar standplaats hebbenden Notaris Mr. GERARD VAN ECK, in het openbaar aan te besteden:

De inrigting der GESTOELTEN, BANKEN, ZITPLAATSEN, enz. in de genoemde Kerk op de wijze zoo als breedvoerig bij bestek wordt omschreven.

Op Zaterdag den 31sten Augustus van des voormiddags tien tot des namiddags vier ure, alsmede op den dag der besteding, zal de architect zich in het Kerkgebouw bevinden, om aanwijzing te doen.

Het bestek en de teekeningen liggen ter inzage aan genoemd Kerkgebouw bij den Koster, — terwijl overigens bestekken ter lezing liggen, zoowel ten Kantore van genoemden Notaris als ter gebruikelijke plaatsen.

De Notaris G. W. VAN DER FELTZ, te Epe, is voornemens op Zaterdag den 14den en den 28sten September eerstkomende, des namiddags om drie uur, ten huize van de Weduwe HULSMAN, te Vaassen, te doen Inzetten en Verkoopen:

Een hecht en sterk HEERENHUIS, met grooten TUIN, staande in het door schoone ligging uitmuntende en van twee Grooten Waterloopjes, de Vaassen, bevattende het Huis vijf alle behaagen KAMERS, grooten KEUKEN, KELDER en ZOLDER en verdere GEMAKKEN; blijvende dit pand inwiddels **UIT DE HAND TE KOOP.**
 Nadere inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van genoemden Notaris. — Brieven franco.

UIT DE HAND TE KOOP.

Een WEILAND genaamd de *Middelwaard*, gelegen aan de rivier den IJssel onmiddellijk bij het Dorp Dieren; groot volgens kadastrale meting 24 Banders. Te bevragen met franco brieven, bij de Notarissen VAN ITTERSUM te Brummen en MARIN te Lochem.

+++ De bekende en onbekende schuldeischers der, onder het voorregt van boedel-beschrijving, aanvaarde nalatenschap van HENDRICUS VERBAKEL en JOHANNA VAN DEN HEUVEL, in leven echtelieden, gewoon hebbende en overleden binnen Zalt-Boemel, worden opgeroepen op den 5den September 1850, des morgens te elf ure, ten huize van de weduwe G. GUDDEN, aan de Gamersche poort binnen Zalt-Boemel, om aan te hooren de REKENING en VERANTWOORDING; zullende tegelijk, zoo ver het bedrag der nalatenschap (voor de preferente schulden nog ontoereikende) strekt, en geen verzet plaats heeft, de nitbetaling conform de wet worden bewerkstelligd?

+++ Er is wellicht op den 7den dezer maand, tusschen Middagten en Velp, VERLOREN, een GOUDEN ARMBAND, waarin drie steenen, de middenste rood, de twee andere donker blaauw. — Die denzelven te regt brengt bij J. A. GUSSENHOVEN te Velp, zal ruim beloond worden.

Voor de 212de Staats-Loterij, waarvan de trekking der 1ste Klasse den 10den September begint, zijn ten Kantore van A. DE BRUIN, te Arnhem, Heele en Gedeelten van Loten verkrijgbaar.

GOUD, ZILVER, JUWEELEN en PAARLEN, worden aangemeld Kantoor, tot den hoogsten prijs ingekocht.

Schouwburg te Arnhem.

Koninklijke Hollandsche Tooneelsten, ONDER DIRECTIE VAN DEN HEER

A. PETERS.

DERDE EN VOORLAATSTE VOORSTELLING. Op Zaterdag 31 Augustus 1850,

De Schotsche Landjonker

AAN HET HOF VAN KAREL II.

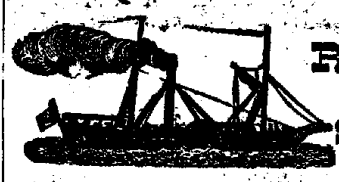
Blijspel in vijf bedrijven, naar het Fransch van ALEXANDER DUMAS.

GEVOLGD DOOR:

DE ZEEKAPITEIN EN ZIJNE VROUW.

Blijspel met Zang in één bedrijf, naar het Fransch.

Aanvang te zeven ure.

RIJN- EN IJSSEL-STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ

Van Amsterdam naar Kampen, DAGELIJKS, 's Morgens te 6 ure.

Van Kampen naar Amsterdam, DAGELIJKS, 's Namiddags te 1½ ure.

Van Amsterdam naar Deventer en Zutphen, DIRECT Maandags, Woensdags, Donderdags en Zaturdags, 's Morgens te 6 ure.

Van Zutphen naar Deventer en Amsterdam, DIRECT Zondags, Dingsdags, Danderdags en Vrijdags, 's Morgens circa 8 ure, te Amsterdam in correspondentie met den laatste Spoortrein naar Haarlem, Leiden, 's Hage en Rotterdam.

Van Kampen naar Arnhem en Keulen, Zondags, Dingsdags en Donderdags, 's Morgens te 6 ure.

Van Arnhem naar Dusseldorf en Keulen, Zondags, Dingsdags en Donderdags, 's Avonds circa 8 ure.

Van Arnhem naar Zutphen, Deventer, Zwolle en Kampen, Maandags, Woensdags en Zaturdags, des voormiddags precies te 11 ure.

** Bij G. T. N. SURINGAR, te Leeuwarden, is verschoten:

KORES,

Historisch-Chronologisch onderzoek naar den tijd der Babylonische Ballingschap, door Dr. J. G. OTTEMA, a. f. 0.90.

J. BOSSCHA,

Nederlands Heldenleden te land, van de vroegste tijden af tot in onze dagen, Derden deels tweede stuk (29--31 afl.) met twee uitslaande Kaarten of Plans. f. 4.20.

Door het herdrukken van het Eerste deel, dit werk wederom in zijn geheel verkrijgbaar.

Proza en Poëzij,

Verspreide opstellen en Gedichten van ABM. DES AMORIE VAN DER HOEVEN Jr., in leven Theol. Dr. en Pred. te Utrecht. Vooraafgegaan door eene Herinnering aan den Ontslapene, door Dr. J. J. VAN OOSTERZEE, f. 2.90.

ZIEKUNDE,

Beschouwing van den mensch als bezielde wezen, door Prof. T. ROORDA, a. f. 1.80.

LIEF EN LEED

in de Evangelie-bediening a. f. 1.80.

Prof. J. A. UILKENS,

De Volmaaktheden van den Salvoer in zijn schepselen beschouwd, tot verheffing van God en tot bevordering van natuurlijke kennis. Men zien en op de tegenwoordige hoogte der Wetenschap gebracht door de H. H. Prof. F. KAISER, Prof. C. J. MATTHES, Prof. J. VAN DER HOEVEN, Prof. H. G. VAN HALL en Dr. E. M. BEIMA, vijfde aflevering. Bij intekening f. 0.90. De zesde aflevering is ter perse. De intekening op het geheele werk staat open.

Waterhoogte te Arnhem.

29 Aug. 2 El 5 Palm O Duim, gew. 13 D. gev. 9.20.

Dezer courant is f. 5 in de drie maanden. Afzonderlijke nummers 10 cents. Advertentiën worden te vijf regels en op een regel daarboven 20 senten, behalve 25 centen zegelregt voor elke plaatsing.

Te Arnhem, bij G. J. THULEME, Boekrukker.